

BASILI HİSSE SENETLERİNİN SAĞLADIĞI VERGİ AVANTAJLARI

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa göre Hisse (pay) senetleri, anonim şirketler tarafından çıkarılan, şirket sermayesine katılımı temsil eden, mevzuatında yazılı şekil şartlarına uygun olarak düzenlenmiş kıymetli evraktır.

Ortaklık paylarına istinaden çıkarılan hisse senetleri, ortaklık durumunu göstermesinin yanı sıra, pay sahiplerine bazı vergi avantajları da sağlamaktadır.

Bu duruma 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinde düzenlenmiş bulunan İştirak Hissesi Satışı Kârı istisnasını örnek olarak göstermek mümkündür. İştirak Hissesi Satışı Kârı istisnası uygulamasına ilişkin özet tablo aşağıdadır.

	Gelir/Kurumlar Vergisi			Katma Değer Vergisi		
	Hisse Senedi	İlmühaber	İştirak Hissesi	Hisse Senedi	İlmühaber	İştirak Hissesi
Gerçek Kişi (Arizi Olarak)	İvazsız iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olup iki yıldan (730 gün) fazla elde tutulanlar istisna, diğerleri GV'ne tabi		Değer artış kazancı kapsamında GV'ne tabi	KDV'nin konusuna girmez		
Gerçek Kişi (Ticari Olarak)	Ticari kazanç kapsamında GV'ne tabi				KDV'ne tabi	
Kurum	İki yıldan fazla elde tutulanlar istisna, diğerleri KV'ne tabi			İstisna	İki yıldan fazla elde tutulanlar istisna, Diğerleri KDV'ne tabi	

Tabloya göre, anonim şirketler tarafından çıkarılan hisse senetlerinin sağlayabileceği vergi avantajları aşağıdaki gibidir:

- 1) Kurumların ellerinde bulundurdukları iştirak hisselerini satması KDV'ye tabi bir işlemdir. Ancak, hisse senedi veya geçici ilmühaber bastırılmasa dahi, iki yıldan fazla elde bulunan iştirak hisseleri KDV'den istisnadır. İştirak hisseleri için hisse senedi bastırılmış olmanın avantajı, iştirak hissesinin iki yıl elde tutulmadan satılması durumunda dahi KDV'den istisna edilmiş olmasıdır.

Her ne kadar, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı 09.09.2013 Tarih ve 39044742-KDV.17-1460 Sayılı Özelgesi, geçici ilmühaberinin hisse senedi mahiyetinde olmadığını, iştirak hisselerinin teslimi mahiyetinde değerlendirilmesi, belirli bir para ile ifade edilen bir aktif değer “teslimi” saymak gerektiğini, dolayısıyla, bu teslimlerin KDV Kanununun 17/4-g maddesi kapsamında Katma Değer Vergisi’nden istisna tutulmasının mümkün olmadığını iddia etse de, Danıştay aynı görüşte değildir.

(Danıştay 9. Dairesi 09.02.2011 tarih, 2010/10365 Esas ve 2011/283 Karar numaralı kararı)

- 2) Tabloda, gerçek kişiler tarafından yapılan iştirak hissesi satışlarının vergilendirilmesine ilişkin açıklamalara da yer verilmiştir. Burada ilmühabere ilişkin kısım önem arz etmektedir.

Şöyle ki;

Gelir Vergisi Kanunu’nun mükerrer 80. maddesine göre; tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar gelir vergisinden istisnadır. 232 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği’nin “5-Geçici İlmühaberler” başlıklı bölümünde ise; “*İlmühaberlerin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesinde, Gelir Vergisi Kanunu’nun hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesine ilişkin hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.*” ifadesi yer almaktadır. Buna göre; Gerçek kişi tarafından ilmühaberlerin iki yıldan önce iktisap edilmiş olması halinde GVK’nın mükerrer 80. Maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlanılması mümkündür.

Sonuç olarak; gerçek kişi anonim şirket ortağının hissesini satması durumunda, hisse senedi veya ilmühaber var ve iki yıldan önce iktisap edilmiş ise, hisse senedi satış kazancı Gelir Vergisinden istisna olacaktır. Matbu hisse senedi veya ilmühaber mevcut değilse gerçek kişinin hisse senedi satışı neticesinde elde edeceği kazanç “Değer Artışı Kazancı” olarak, Gelir Vergisi’ne tabi olacaktır.

Bu çerçevede, Anonim Şirketlerin Hisse (pay) Senetlerini bastırmalarını ve hisselerinin matbu pay senetleri ile temsiline dikkat göstermelerini önemle tavsiye ederiz.

Saygılarımızla...

VİZYON YMM A.Ş.